

KR.0002.10.2019

**Protokół z posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
14 listopada 2019 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki w Krakowie.

Uczestnicy posiedzenia plenarnego:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartoł;
- 2) prof. dr hab. Mikołaj Bojańczyk;
- 3) prof. dr hab. Jakub Fichna;
- 4) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 5) prof. dr hab. Krzysztof Józwiak;
- 6) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 7) prof. dr hab. Małgorzata Kossowska, Przewodnicząca Rady NCN;
- 8) prof. dr hab. inż. Wojciech Kucewicz;
- 9) prof. dr hab. Jacek Kuźnicki;
- 10) prof. dr hab. Stanisław Lasocki;
- 11) prof. dr hab. Barbara Lipińska;
- 12) prof. dr hab. inż. Ewa Majchrzak;
- 13) prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 14) prof. dr hab. Piotr Migoń;
- 15) prof. dr hab. Ewa Mijowska;
- 16) dr hab. Justyna Olko;
- 17) prof. dr hab. inż. Marek Samoć;
- 18) prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 19) prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 20) prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska;

Dyrekcja NCN:

- 21) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN;
- 22) dr Marcin Liana, Z-ca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 23) dr Marta Buchalska;
- 24) dr Katarzyna Jarecka-Stępień;
- 25) dr Anna Wiktor;
- 26) dr Aneta Pazik;
- 27) dr Anna Wieczorek;
- 28) dr inż. Anna Fiust;
- 29) dr inż. Aleksandra Friedl;
- 30) dr Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 31) dr Magdalena Dej;
- 32) dr Katarzyna Śniegowska-Świerk;
- 33) dr Małgorzata Hasiec;
- 34) dr Monika Góral-Kurbiel;
- 35) dr Monika Pobiega;
- 36) dr Ewa Dreczko;
- 37) dr Małgorzata Jacobs;
- 38) dr Malwina Gębalska;

Pracownicy NCN:

- 39) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;
- 40) mec. Jakub Michaluk, Koordynator ZRP NCN;
- 41) Wawrzyniec Banach, DWM NCN;
- 42) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;
- 43) Katarzyna Likos, Kierownik DOW NCN;
- 44) dr inż. Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 45) dr Anna Marszałek, Koordynator ZWE NCN;
- 46) Teresa Żanowska, Kierownik DBR NCN;
- 47) Magdalena Duer-Wójcik, Koordynator ZIP NCN;
- 48) dr Laura Bandura-Morgan, Kierownik ZKA NCN;

- 49) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN;
- 50) dr Kinga Sekerdej, ZFN NCN;
- 51) Joanna Blitek, KR NCN;
- 52) Jolanta Lisowska, KR NCN;
- 53) Grzegorz Gilewski, KR NCN;
- 54) Magdalena Krzystyniak, KR NCN.

Lista obecności w załączeniu.

Program posiedzenia:

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Informacja kwartalna o zakresie wykonanych zadań i wydatkowanych na ten cel środkach przedstawiona przez Dyrektora NCN prof. dr hab. Zbigniewa Błockiego.
3. Opinia w sprawie projektu planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2020.
4. Określenie warunków i regulaminu konkursu ETIUDA na stypendia doktorskie.
5. Określenie warunków konkursu SONATINA na projekty badawcze.
6. Opinia dotycząca zasad współpracy Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach trzeciej edycji konkursu „Polskie Powroty” organizowanego przez NAWA.
7. Podsumowanie konkursów OPUS 17 i PRELUDIUM 17 ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 marca 2019 r.
8. Podsumowanie konkursu BEETHOVEN CLASSIC 3 na polsko-niemieckie projekty badawcze w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz wybranych dyscyplin nauk ścisłych i technicznych, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 14 września 2018 r.
9. Przekazanie informacji na temat przebiegu drugiej edycji konkursu na centra doskonałości naukowej DIOSCURI przeprowadzanego przez Narodowe Centrum Nauki wspólnie z Towarzystwem Maxa Plancka.
10. Omówienie założeń przeprowadzania międzynarodowego programu CEUS organizowanego przez NCN we współpracy wielostronnej z Austrian Science Fund (FWF), Slovenian Research Agency (ARRS), Czech Science Foundation (GAČR) w oparciu o procedurę agencji wiodącej (*Lead Agency Procedure*).
11. Przedstawienie informacji na temat naboru wniosków w konkursie MOZART na polsko-austriackie projekty badawcze.
12. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie przeprowadzanym w ramach sieci Joint Programming Initiative in Neurodegenerative Diseases (JPND).
13. Omówienie propozycji zmian w wytycznych dla wnioskodawców do uzupełnienia formularza dotyczącego kwestii etycznych we wnioskach składanych w konkursach Narodowego Centrum Nauki.
14. Omówienie propozycji określenia zasad obowiązujących ekspertów Narodowego Centrum Nauki, w tym omówienie zmian w dokumentach dotyczących zasad etycznych ekspertów.
15. Dyskusja dotycząca uwag zgłoszonych przez Zespół Ekspertów ST5 OPUS 17 w zakresie zasad oceny wniosków w konkursach NCN.
16. Kontynuacja dyskusji na temat wprowadzenia rozwiązań mających na celu zwiększenie sukcesów polskich badaczy w konkursach ERC.
17. Dyskusja na temat uwag i rekomendacji Komitetu Polityki Naukowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
18. Omówienie wniosku PAN dotyczącego możliwości występowania przez pomocnicze jednostki PAN o środki na badania w konkursach przeprowadzanych przez Narodowe Centrum Nauki.
19. Omówienie propozycji tematów do dyskusji planowanych do przeprowadzenia podczas wyjazdowego posiedzenia Rady NCN.
20. Opinia dotycząca raportów końcowych z wykonania projektów badawczych przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji w Narodowym Centrum Nauki.
21. Ocena raportów końcowych projektów badawczych finansowanych z konkursów Narodowego Centrum Nauki.
22. Sprawy wniesione i komunikaty.
23. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN przywitała uczestników posiedzenia plenarnego, następnie przedstawiła porządek obrad, który zostały jednomyślnie przyjęty przez członków Rady.

Ad. 2. Informacja kwartalna o zakresie wykonanych zadań i wydatkowanych na ten cel środków przedstawiona przez Dyrektora NCN prof. dr hab. Zbigniewa Błockiego

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN przedstawił informację kwartalną o zakresie wykonywanych zadań i wydatkowanych na ten cel środków w okresie od 1 lipca do 30 września 2019 r. Przekazał, że w omawianym okresie rozstrzygnięto konkursy ETIUDA 7, SONATINA 3, UWERTURA 3, MINIATURA 3 jak również konkursy międzynarodowe organizowane we współpracy dwustronnej, tj. BEETHOVEN LIFE 1, CHIST-ERA Call 2018, oaz QuantERA Call 2019. Zakończył się nabór wniosków dla konkursów MAESTRO 11, SONATA BIS 9, UWERTURA 4 oraz dla konkursów międzynarodowych NORFACE „Governance” i Solar-Driven Chemistry. Poinformował, że w konkursie ETIUDA 7 przyznano łącznie 159 stypendiów doktorskich na łączną kwotę ok. 18,35 mln zł, w konkursie SONATINA 3 przyznano 50 grantów na łączną kwotę ok. 35,60 mln zł, w konkursie UWERTURA 3 przyznano 5 staży na łączną kwotę ok. 402 tys. zł, a w konkursie BEETHOVEN LIFE przyznano 10 grantów na łączną kwotę ok. 11,44 mln zł. Natomiast w konkursie MINIATURA 3 na dzień 30 września br. zakwalifikowano do finansowania 23 wnioski na kwotę ok. 911 tys. zł, w konkursie CHIST-ERA Call 2018 po stronie polskiej zakwalifikowano do finansowania dwa wnioski na łączną kwotę ok. 1,21 mln zł, a w konkursie QuantERA Call 2019 cztery wnioski na łączną kwotę ok. 2,95 mln zł. Poinformował, że we wrześniu ogłoszono konkursy OPUS 18, PRELUDIUM 18, SONATA 15, PRELUDIUM BIS 1. W zakresie aktywności na rzecz nowych inicjatyw międzynarodowych przekazał, że w omawianym okresie podpisano umowę o współpracy ze szwajcarską agencją SNSF (Swiss National Science Foundation) w sprawie współfinansowania projektu pod nazwą Academia Net. Jest to portal służący udostępnianiu profili wybitnych kobiet nauki wszystkim zainteresowanym na forum międzynarodowym. W omawianym okresie złożono do Komisji Europejskiej wnioski o dofinansowanie programu MSCA Cofund POLONEZ BIS, pozyskano pozytywną decyzję Komisji Europejskiej w sprawie finansowania programu EN-UAC oraz przeprowadzono ankietę przygotowaną przez NCN w ramach konsorcjum ERA-LEARN, skierowaną do koordynatorów programów typu ERA-NET i EJP (European Joint Programme) dotyczącej działań wspierających. Przekazał informacje o wydarzeniach i spotkaniach organizowanych lub współorganizowanych przez Centrum, a także o innych aktywnościach przedstawicieli NCN w kraju i za granicą oraz przeprowadzonych przez Koordynatorów Dyscyplin szkoleniach dla wnioskodawców. Poinformował, że w dniu 12 września podpisano porozumienie o współpracy między NCN a NAWA, ustalając warunki współpracy obu agencji w ramach konkursu PRELUDIUM BIS 1. W dniu 17 września br. w Warszawie miała miejsce uroczystość otwarcia dwóch Centrów Doskonałości *Dioscuri* w Instytucie Nenckiego PAN w Warszawie. W kwestiach działań kontrolnych poinformował, że w omawianym kwartale zakończono cztery kontrole planowe wynikające z rocznego planu kontroli na rok 2019 oraz audyt programu POLONEZ. Na zakończenie poinformował, że w NCN przeprowadzana jest kontrola zewnętrzna przez Najwyższą Izbę Kontroli (NIK).

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN zaproponowała, aby do członków Rady rozesłano wyjaśnienia jakie zostały skierowane na pytania NIK dotyczące działalności Centrum, w tym prac Rady NCN. Ponadto zaproponowała, aby nie tylko z posiedzeń Rady, ale także z prac komisji Rady NCN sporządzane były sprawozdania dokumentujące ustalenia Rady w poszczególnych kwestiach, co usprawni przygotowywanie dokumentacji na potrzeby przyszłych audytów i kontroli NCN.

Ad. 3. Opinia w sprawie projektu planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2020.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN przedstawił założenia projektu planu finansowego Centrum na rok 2020 w układzie tradycyjnym oraz projektu planu finansowego w układzie zadaniowym na rok 2020 oraz na 2 kolejne lata, który przewiduje zwiększenie w stosunku do roku 2019 o 2 mln zł kwoty dotacji. Poinformował, że dokonano alokacji kwot pomiędzy poszczególne rodzaje dotacji NCN, w związku z tym dotację celową na finansowanie projektów badawczych zwiększono o 12,6 mln zł w stosunku do 2019 r., zmniejszając jednocześnie wysokość dotacji podmiotowej na pokrycie kosztów funkcjonowania Centrum oraz dotacji inwestycyjnej. Zmniejszenie kwot powyższych dotacji wynika z zakupu nowej siedziby w 2019 r. i tym samym zakończenia większości procesów inwestycyjnych związanych z nową siedzibą NCN. Przekazał informację, że dodatkowe źródła finansowania w planie finansowym NCN stanowią Fundusze Norweskie z przeznaczeniem na koszty zarządzania i przygotowania konkursów, a także środki pochodzące z Komisji Europejskiej.

Członkowie Rady NCN pozytywnie zaopiniowali projekt planu finansowego NCN na 2020 rok, przyjmując w drodze głosowania (20 głosów „za”) uchwałę nr 113/2019 w tej sprawie (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 4. Określenie warunków i regulaminu konkursu ETIUDA na stypendia doktorskie.

Prof. dr hab. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji Rady NCN ds. regulaminów i procedur przedstawił założenia konkursu ETIUDA na stypendia doktorskie. Przypomniał, że zgodnie z ustaleniami poprzednich posiedzeń Rady NCN, konkurs skierowany będzie nie tylko do osób, które mają otwarty przewód doktorski w polskim podmiocie uprawnionym do nadawania stopnia naukowego doktora, ale także do uczestników studiów doktoranckich. W związku z tym, w konkursie będą mogli wziąć udział osoby, które mają wszczęty

przewód doktorski na podstawie dotychczasowych przepisów oraz osoby, które w związku z obowiązkiem umorzenia lub zamknięcia niezakończonych przewodu doktorskiego, będą ubiegać się o nadanie stopnia doktora na nowych zasadach. Uczestnicy studiów doktoranckich, którzy nie zdążyli otworzyć przewodu doktorskiego na starych zasadach, będą ubiegać się o nadanie stopnia doktora na nowych zasadach. Wszyscy uczestnicy studiów doktoranckich zobligowani będą do potwierdzenia statusu uczestnika studiów doktoranckich. Dodał, że w każdym z wymienionych przypadków, kluczowe dla laureata stypendium doktorskiego ETIUDA jest uzyskanie stopnia doktora w terminie określonym w warunkach konkursu tj. najpóźniej do 31 sierpnia 2022 r. Zwrócił uwagę, że ze względu na uwarunkowania natury prawnej konkurs ten nie będzie otwarty dla uczestników szkół doktorskich. Przypomniał, że stypendium doktorskie w konkursie ETIUDA obejmuje środki finansowe na stypendium naukowe w wysokości 5000 zł miesięcznie oraz środki na realizację stażu zagranicznego w zryczałowanej kwocie w wysokości 12 000 zł miesięcznie oraz podróż do zagranicznego ośrodka naukowego.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) podjęła uchwałę nr 118/2019 w sprawie określenia warunków przeprowadzania konkursu ETIUDA na stypendia doktorskie (treść uchwały w załączeniu)

Ad. 5. Określenie warunków konkursu SONATINA na projekty badawcze.

Prof. dr hab. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji Rady NCN ds. regulaminów i procedur przedstawił założenia konkursu SONATINA na projekty badawcze skierowanego do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. W nawiązaniu do dyskusji podczas poprzednich posiedzeń Rady dotyczących mobilności kierownika projektu, zaproponował zastosowanie w tym konkursie rozwiązania, w myśl którego do konkursu może być zgłoszony wniosek, w którym kierownik zaplanuje realizację projektu badawczego w innym podmiocie niż podmiot, w którym uzyskał stopień naukowy doktora. W jednostce będącej planowanym miejscem realizacji projektu, zaplanowane musi zostać zatrudnienie kierownika projektu na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku dedykowanym do realizacji zadań w projekcie badawczym.

Prof. dr hab. Małgorzata Kosowska Przewodnicząca Rady NCN zaznaczyła, że proponowane rozwiązanie, mimo ryzyka wywołania pewnych kontrowersji w środowisku naukowym, jest zgodne z polityką NCN i ma celu zwiększenie mobilności polskich naukowców. Zwróciła uwagę, na konieczność zachowania spójności kryteriów mobilnościowych przyjętych przez Radę dla stanowisk typu post-doc.

Prof. dr hab. Krzysztof Józwiak podkreślił, że po zakończeniu realizacji projektu badawczego w ramach konkursu SONATINA, kierownik projektu może ubiegać się o powrót do macierzystej jednostki, występując z wnioskiem o realizację grantu SONATA na projekty badawcze przeznaczonego dla naukowców, którzy uzyskali stopień doktora w okresie od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem.

W toku prowadzonej dyskusji **członkowie Rady NCN** opowiedzieli się za propozycją zwiększającą proces mobilnościowy kierownika projektu. Ustalono, że ostateczne warunki konkursu zostaną przedstawione na kolejnym posiedzeniu Rady NCN.

Ad. 6. Opinia dotycząca zasad współpracy Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach trzeciej edycji konkursu „Polskie Powroty” organizowanego przez NAWA.

Dr Marcin Liana Za-ca Dyrektora NCN ze względu na trwające w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej prace nad dokumentacją konkursową trzeciej edycji programu „Polskie Powroty”, przedstawił Radzie wstępne założenia współpracy NCN i NAWA przy organizacji konkursu „Polskie Powroty”. Dodał, że uzgodnienia, które zostały przedstawione na październikowym posiedzeniu Rady, pozostają bez zmian. Przypomniał, że w ramach konkursu NAWA planuje zakwalifikować do finansowania maks. 20 projektów, w których koszt badań naukowych w każdym z nich nie przekroczy kwoty 200 000 zł, a rolą NCN będzie zorganizowanie naboru na finansowanie badań naukowych, w ramach którego zostaną sfinansowane badania podstawowe zaplanowane na pierwsze 18 miesięcy realizacji projektu. Następnie poinformował, że ustalono termin ogłoszenia programu na dzień 7 stycznia 2020 r., z możliwością składania wniosków do 31 marca 2020 r.

Ad. 7. Podsumowanie konkursów OPUS 17 i PRELUDIUM 17 ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 marca 2019 r.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że w konkursie OPUS 17 do finansowania zostało zakwalifikowanych 308 wniosków, z czego 88 w HS na łączną kwotę ponad 52 mln zł, 114 w ST na łączną kwotę ponad 130 mln zł i 106 w NZ na łączną kwotę 175 mln zł. Natomiast w konkursie PRELUDIUM 17 do finansowania zostało zakwalifikowanych łącznie 212 wniosków, z czego 69 w HS na kwotę ponad 8 mln zł, 79 w ST o łącznej wartości prawie 12 mln zł i 64 w NZ na kwotę ponad 11 mln zł. Następnie przekazała, że procent sukcesu wniosków w konkursie OPUS 17 wyniósł 15,37 %, a sukces finansowy 18,43 %. W konkursie

PRELUDIUM 17 sukces wniosków uplasował się na wysokości 19,81 %, a sukces finansowy wyniósł ponad 20 %.

Dr Marcin Liana Za-ca Dyrektora NCN wskazał, że procent sukcesu w konkursie OPUS jest niższy niż w poprzednich edycjach, co jest związane ze ciągłym wzrostem średnich kosztów realizacji projektu. Przekazał, że dwie edycje konkursowe wcześniej, średni koszt wniosku finansowanego wynosił 999 tys. zł, w minionej edycji średni koszt był na poziomie 1 mln 32 tys. zł, a w obecnej to 1 mln 163 tys. zł. Dodał, że wzrost kosztów wniosków zauważalny jest w porównaniu średnich kosztów wniosków złożonych do kosztów projektów finansowanych, z zaznaczeniem, że te finansowane są średnio znacząco droższe. Poinformował, że NCN jest w trakcie przygotowywania zestawienia kosztów projektów, w celu zdefiniowania w jakich obszarach budżetu grantu wzrosty finansowe są największe. W trakcie prac zaobserwowano, że największe wzrosty kosztów występują w planowanych wynagrodzeniach, w tym etatowych i stypendiach.

Ad. 8. Podsumowanie konkursu BEETHOVEN CLASSIC 3 na polsko-niemieckie projekty badawcze w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz wybranych dyscyplin nauk ścisłych i technicznych, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 14 września 2018 r.

Dr Małgorzata Jacobs Koordynator Dyscyplin HS poinformowała, że ocena wniosków w konkursie BEETHOVEN CLASSIC 3 zakończyła się w lipcu br., a do konkursu złożono 55 wniosków w HS i 64 w ST. Przypomniała, że w konkursie został zastosowany odwrócony etap oceny wniosków, które najpierw zostały skierowane do oceny zewnętrznej, a następnie do opinii eksperckiej. Następnie przekazała, że do finansowania zakwalifikowano 16 wniosków w HS na łączną kwotę ponad 11 mln zł i 18 w ST na łączną kwotę prawie 19 mln zł, a ogólny procent sukcesu finansowanego wyniósł ok 27 %.

Ad. 9. Przekazanie informacji na temat przebiegu drugiej edycji konkursu na centra doskonałości naukowej DIOSCURI przeprowadzanego przez Narodowe Centrum Nauki wspólnie z Towarzystwem Maxa Plancka.

Dr Małgorzata Jacobs Koordynator Dyscyplin HS zreferowała przebieg drugiej edycji konkursu na centra doskonałości naukowej DIOSCURI przeprowadzanego przez NCN wspólnie z Towarzystwem Maxa Plancka. Poinformowała, że w drugiej edycji konkursu zgłoszono 24 wnioski, w tym: 10 w HS, 9 w NZ i 5 w ST. Wnioski zostały ocenione w ramach HS, ST, NZ, a do drugiego etapu zakwalifikowano 7 wniosków, w tym 3 w HS, 2 w NZ i 2 w ST. Przekazała, że na rozmowy kwalifikacyjne zaproszono czterech kandydatów, dwóch w ST i po jednym z NZ i HS, spośród których wybrano 3 wnioski z obszaru NZ i ST. Dodała, że na chwilę obecną trwają prace nad podpisaniem umów oraz negocjacje z jednostkami przyjmującymi. Poinformowała także, że w grudniu bieżącego roku planowana jest do ogłoszenia trzecia edycja konkursu DIOSCURI, w której nabór wniosków potrwa do marca 2020 r. Dodała, że w czwartej edycji konkursu zmienione zostaną zasady oceny wniosków, tym samym wnioski w pierwszej kolejności oceniane będą przez ekspertów zewnętrznych, a w dalszej kolejności przez Zespół Ekspertów.

Prof. dr hab. Małgorzata Kosowska Przewodnicząca Rady NCN zwróciła uwagę, że w opinii Towarzystwa Maxa Plancka problem niskiego wskaźnika sukcesu wniosków z obszaru nauk HS wynika m.in. z niedopasowania do specyfiki jednostki w zakresie prowadzonych badań. Zaproponowała wprowadzenie działań na rzecz zwiększenia świadomości wnioskodawców w tym zakresie.

Ad. 10. Omówienie założeń przeprowadzania międzynarodowego programu CEUS organizowanego przez NCN we współpracy wielostronnej z Austrian Science Fund (FWF), Slovenian Research Agency (ARRS), Czech Science Foundation (GAČR) w oparciu o procedurę agencji wiodącej (Lead Agency Procedure).

Justyna Woźniakowska, Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN poinformowała, że 22 lutego 2020 r. planowany jest do ogłoszenia międzynarodowy konkurs CEUS-UNISONO organizowany przez NCN we współpracy dwu- lub trójstronnej z zagranicznymi instytucjami partnerskimi z Austrii (FWF), Czech (GAČR) i Słowenii (ARRS) na projekty badawcze z zakresu badań podstawowych. Czas realizacji projektów wynosić będzie 24, 36 lub 48 miesięcy, a konkurs przeprowadzany będzie w oparciu o procedurę agencji wiodącej. Przekazano, że wniosek może zostać złożony do danej agencji wiodącej (FWF, GAČR lub ARRS) pod warunkiem, że w przypadku projektu badawczego planowanego do realizacji we współpracy między zespołami badawczymi z dwóch krajów, co najmniej 40% budżetu całego projektu zaplanowanego we wniosku wspólnym będzie finansowane przez tę agencję. Natomiast w przypadku projektu badawczego planowanego do realizacji we współpracy między zespołami badawczymi z trzech krajów co najmniej 25% budżetu całego projektu zaplanowanego we wniosku wspólnym będzie finansowane przez tę agencję. Do konkursu CEUS-UNISONO przyjmowane będą wnioski krajowe, do których dołączone będą wnioski wspólne, przygotowane we współpracy zespołów badawczych z krajów uczestniczących w programie CEUS, zgodnie z wymogami określonymi w warunkach konkursu agencji wiodącej. Warunki przeprowadzania konkursów otwieranych w ramach programu CEUS przez zagraniczne instytucje partnerskie na potrzeby obsługi wniosków wspólnych, w tym terminy składania wniosków wspólnych, będą określone odpowiednio przez FWF, GAČR i ARRS.

Wnioski złożone w konkursie CEUS-UNISONO będą podlegać ocenie formalnej przeprowadzanej w NCN i w zagranicznych instytucjach partnerskich, oraz ocenie merytorycznej przeprowadzanej w agencji wiodącej, zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Środki finansowe dla polskich zespołów badawczych przyznawane będą na realizację tylko tych projektów badawczych, które znajdują się w 20% wniosków najwyższej ocenionych w danym konkursie krajowym agencji wiodącej oraz w przypadku których instytucje partnerskie również przyznają środki finansowe zagranicznym zespołom badawczym. Przekazano, że pierwsze wyniki oceny zostaną ogłoszone w drugiej połowie 2020 r. Planowo we wrześniu 2020 r., w ramach konkursu OPUS, zostanie otwarty nabór wniosków na projekty badawcze planowane do realizacji we współpracy dwu- lub trójstronnej przez zespoły badawcze z Polski, Austrii, Czech i Słowenii, których ocena merytoryczna zostanie przeprowadzona w NCN jako agencji wiodącej.

Członkowie Rady NCN pozytywnie ocenili przedstawione założenia przeprowadzania międzynarodowego programu CEUS organizowanego przez NCN we współpracy wielostronnej z instytucjami partnerskim z Austrii, Czech i Słowenii.

Ad. 11. Przedstawienie informacji na temat naboru wniosków w konkursie MOZART na polsko-austriackie projekty badawcze.

Justyna Woźniakowska, Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN poinformowała, że ze względu na fakt, iż założenia programu CEUS obejmują również polsko-austriackie projekty badawcze, nabór w konkursie MOZART musi zostać zakończony. W związku z tym zaproponowała, aby termin zakończenia naboru wniosków w konkursie MOZART został ustalony na dzień 21 lutego 2020 r. Dodatkowo, zwróciła się z prośbą o wprowadzenie zmian w warunkach przeprowadzania konkursu MOZART. Zaproponowała wprowadzenie zapisu określającego, że realizacja polskiej części projektu badawczego powinna rozpocząć się nie wcześniej niż 15 stycznia 2020 r., a w części określającej termin składania wniosków zaproponowała zapis, w którym wniosek krajowy powinien zostać złożony do NCN przez polski zespół badawczy w najbliższym możliwym terminie następującym po złożeniu wniosku wspólnego do systemu ELANE, nie później jednak niż do dnia 21 lutego 2020 r.

Członkowie Rady NCN zgodzili się z przedstawionymi propozycjami zmian w warunkach ww. konkursu, podejmując w drodze głosowania (20 głosów „za”) uchwałę nr 114/2019 w sprawie terminu zakończenia naboru wniosków w konkursie MOZART oraz uchwałę nr 115/2019 w sprawie zmiany warunków przeprowadzania konkursu MOZART (treść uchwał w załączeniu).

Ad. 12. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie przeprowadzanym w ramach sieci Joint Programming Initiative in Neurodegenerative Diseases (JPND).

Dr Małgorzata Hasiec Koordynator Dyscyplin NZ poinformowała, że nowy konkurs sieci Joint Programming Initiative in Neurodegenerative Diseases (JPND) zatytułowany „Novel imaging and brain stimulation methods and technologies related to Neurodegenerative Disease” jest planowany do otworzenia w styczniu 2020 r. W nawiązaniu do dyskusji przeprowadzonych przez Komisję Rady ds. Nauk o Życiu (K-2) i zgodnie z treścią wniosku Dyrektora NCN w sprawie ustalenia przez Radę NCN środków finansowych, przeznaczonych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w ww. konkursie, zwróciła się prośbą o ustalenie wysokości środków finansowych w kwocie 500 000 EUR co pozwoli na sfinansowanie 2 najlepszych projektów.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawioną propozycję przyjmując w drodze głosowania (20 głosów „za”) uchwałę nr 116/2019 w tej sprawie (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 13. Omówienie propozycji zmian w wytycznych dla wnioskodawców do uzupełnienia formularza dotyczącego kwestii etycznych we wnioskach składanych w konkursach Narodowego Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Krzysztof Józwiak w nawiązaniu do dyskusji przeprowadzanych podczas poprzednich posiedzeń Rady NCN, przedstawił propozycję zmian w wytycznych dla wnioskodawców do uzupełnienia formularza dotyczącego kwestii etycznych planowanych do realizacji badań, uwzględnionego we wnioskach składanych w konkursach Narodowego Centrum Nauki. Poinformował, że skala zmian jest duża, a modyfikacje mają na celu utworzenie formularza bardziej przejrzystego i przyjaznego dla użytkownika. Dodał, że trwają prace nad klasyfikacją zagadnień dotyczących GMO i GMI (organizmy i mikroorganizmy modyfikowane genetycznie), które pojawiają się w treści kilku punktów formularza, m.in. dotyczących wykorzystania w planowanych badaniach ludzkich i zwierzęcych materiałów czy tkanek oraz zagrożeń środowiskowych z nimi związanych. Działania mają na celu uregulowanie tych zapisów w jednolity sposób i umiejscowienia ich w jednym punkcie dokumentu. Podkreślił, że celem formularza w obecnej i poprzedniej wersji jest zwiększenie świadomości etycznej polskiego środowiska naukowego. NCN jako agencja finansująca badania ma obowiązek, w przypadku istnienia szczegółowych regulacji etycznych, upewnić się czy naukowiec jest

świadomy ich istnienia i czy posiada wymagane zgody uzyskane z innych przeznaczonych do tego celu źródeł. Jego zdaniem, bardziej dogłębna analiza leży w gestii właściwych komisji etycznych. Natomiast w przypadku dyscyplin, w których występują braki w tym zakresie, NCN powinno zapewniać naukowcom szczegółowe wytyczne.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol w imieniu Komisji K-1 poinformowała, że Komisja HS przedstawi ewentualne uwagi i propozycje modyfikacji do przedstawionych zmian w wytycznych dla wnioskodawców do uzupełnienia formularza kwestii etycznych.

Prof. dr hab. Teresa Lipińska poparła propozycję, aby kwestie GMO zostały ujęte w jednym punkcie dokumentu. Zwróciła uwagę, że instrukcja dla wnioskodawców, szczególnie w części NZ dotyczącej obowiązku wymieniania i opisywania szczegółów związanych z realizacją projektu, jest zbyt obszerna. Podkreśliła, że kwestie te w znaczącej części zostaną ujęte w pismach o wyrażanie zgód do odpowiednich komisji etycznych i bioetycznych. Ponadto, zwróciła uwagę, że naukowiec nie jest w stanie wyliczyć części zadań, które wynikają z poszczególnych etapów realizacji badań zgodnie z uzyskanymi wynikami.

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki zwrócił uwagę, że nadmiernym jest uszczegółowienie wielu kwestii formularza, ponieważ część poruszonych w nim zagadnień znajduje się we wnioskach do właściwych komisji etycznych oraz w innych regulacjach prawnych dotyczących prowadzenia badań naukowych. Zwrócił uwagę, że obecny wstęp do wytycznych formularza informujący, że dokument nie podlega ocenie punktowej, ma wpływ na ocenę wniosku w zakresie rzetelności jego przygotowania pod kątem kwestii etycznych i może rodzić szereg wątpliwości co do obiektywizmu oceny wniosku przez eksperta. Wyraził zdanie, że punktem wyjścia nowej wersji formularza powinna być nie jego poprzednia wersja opracowana przez NCN, ale wytyczne i kwestionariusze obowiązujące w Komisji Europejskiej. Poparł konieczność podejmowania działań mających na celu dbałość by kwestie etyczne były należycie zabezpieczone w badaniach finansowanych przez NCN, jednakże zwrócił uwagę, aby nie tworzyć niepotrzebnej i nadmiernej biurokracji w tym zakresie.

Prof. dr hab. Zbigniew Blocki Dyrektor NCN podkreślił, że formularz kwestii etycznych w konkursach NCN w obecnie przygotowywanej wersji, jest wzorowany na dokumentach obowiązujących w programach europejskich np. w programie Horyzont 2020. Zwrócił uwagę, że w Polsce nadal jest niska świadomość dotycząca kwestii etycznych prowadzonych badań naukowych w porównaniu do naukowców z zagranicy, dlatego należy podejmować działania w tym zakresie.

Prof. dr hab. Justyna Olko zwróciła uwagę, że w dziedzinie nauk humanistycznych brakuje dedykowanych komisji etycznych, dlatego szczegółowe wytyczne formularza w tym zakresie będą znaczącym elementem uświadamiającym badaczowi problemy natury etycznej wynikające z proponowanych badań.

Prof. dr hab. Tomasz Szapiro zgodził się, że wymogi zawarte w formularzu kwestii etycznych powinny być zgodne ze standardami międzynarodowymi. Podkreślił, że do zadań Rady NCN należy wsłuchanie się w argumenty środowiska naukowego, aby móc ukierunkować prace nad tworzeniem regulacji w tym zakresie. Zwrócił uwagę, że formularz kwestii etycznych pełni w środowisku naukowym funkcję edukacyjną i pozwala naukowcom doskonalić prowadzone badania.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN zauważyła, że kluczowym elementem formularza powinno być wyjaśnienie kierownika projektu jak w prowadzonych badaniach zamierza zabezpieczyć sprawy etyczne. Zważywszy, że dobre praktyki w jednych obszarach obowiązują, a w innych są mniej sprecyzowane, zaproponowała, aby tam gdzie regulacje prawne już istnieją, wnioskodawca nie miał obowiązku wypisywać szczegółowych kwestii etycznych, ale potwierdził, że prowadzone badania będą zgodne z tymi regulacjami, a na etapie realizacji projektu przedstawi stosowne dokumenty. Do dyskusji pozostawiła możliwość wprowadzenia dwóch ścieżek procedowania wniosków, w zależności od tego czy istnieją wytyczne i przepisy prawne krajowe lub europejskie, dotyczące etyczności proponowanych w danej dziedzinie badań. Podsumowując dyskusję podkreśliła, że dla członków Rady niezwykle istotne jest opracowanie formularza i wytycznych w taki sposób, aby sprawy etyczne zostały w badaniach odpowiednio zabezpieczone. Zaproponowała, aby robocza wersja formularza, wraz z wytycznymi do niego, ujmująca przedyskutowane kwestie, została rozesłana członkom Rady, a następnie przedyskutowana podczas posiedzenia Komisji ds. regulaminów i procedur. Na kolejnym posiedzeniu Rady formularz wraz z wprowadzonymi zmianami będzie w dalszym ciągu procedowany.

Ad. 14. Omówienie propozycji określenia zasad obowiązujących ekspertów Narodowego Centrum Nauki, w tym omówienie zmian w dokumentach dotyczących zasad etycznych ekspertów.

dr Laura Bandura-Morgan, Kierownik Zespołu Kontroli i Analiz przedstawiła nowy dokument regulujący zasady współpracy NCN z ekspertami. Przekazała, że dokument ten zawiera wytyczne dotyczące min. przestrzegania zasady poufności, unikania konfliktu interesów, czy sporządzania oceny eksperckiej. Zwróciła się z prośbą do członków Rady o opinie w sprawie punktu określającego sytuacje, w których ekspert nie przestrzega zasad określonych przez NCN i wynikających z tego sankcji. Przekazała, że w dokumencie przy

określeniu konfliktu interesów ujęto informację, zakazującą ekspertowi zaangażowania w realizację badań w ramach projektu, w ocenie którego brał udział.

Podczas prowadzonej dyskusji ustalono, że dokument, który docelowo będzie przyjęty zarządzeniem Dyrektora NCN, zostanie w końcowej wersji przedstawiony do wglądu członkom Rady NCN.

Ad. 15. Dyskusja dotycząca uwag zgłoszonych przez Zespół Ekspertów ST5 OPUS 17 w zakresie zasad oceny wniosków w konkursach NCN.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że do Rady NCN skierowany został list przedstawicieli Zespołu Ekspertów ST5 (w załączeniu), dokonujących oceny wniosków w konkursie OPUS 17. Pismo zawiera uwagi członków ZE ST5 dotyczące procesu oceny wniosków w konkursach NCN. Z uwagi na kłopoty w interpretacji przyjętych regulacji dotyczących oceny wniosków, zaproponowała, aby w najbliższym czasie przedyskutowana została kwestia przeprowadzania przez członków Rady NCN briefingów dla Zespołów Ekspertów.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 poinformował, że przedstawione w piśmie uwagi zostały omówione w ramach Komisji K-2. Na propozycję wysyłania do potencjalnych ekspertów listy projektów z tytułami, tak aby to oni wybierali te w których czują się ekspertami, zwrócił uwagę, że kluczową rolę przewodniczącego ZE jest odpowiedni podział wniosków między członków Zespołu Ekspertów. W kwestii uwag i sugestii dotyczących stosowanej punktacji podkreślił, że zgodnie z przyjętymi założeniami, punktacja ma jedynie charakter pomocniczy i stanowi punkt wyjścia do dyskusji nad oceną końcową poszczególnego wniosku.

Ad. 16. Kontynuacja dyskusji na temat wprowadzenia rozwiązań mających na celu zwiększenie sukcesów polskich badaczy w konkursach ERC.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że do ok. 9 tys. kierowników grantów NCN rozesłana została ankieta mająca na celu poznanie dotychczasowych doświadczeń w aplikowaniu o granty ERC. Przypomniał, że część pytań dotyczyła sposobów i rodzajów wsparcia, które byłyby przydatne w ubieganiu się o granty ERC. Dodał, że obecnie wypełnionych zostało ok 2 tys. ankiet.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że Rada Młodych Naukowców MNiSW podjęła uchwałę w sprawie propozycji zmian w związku z potrzebą podniesienia krajowych wskaźników sukcesu w aplikacjach o projekty finansowane przez instytucje Unii Europejskiej. RMN uważa, że wskaźnik sukcesu uzyskiwany przez polskich naukowców w postępowaniach o przyznanie grantów ERC, a także w przypadku innych instrumentów wsparcia nauki ze strony Komisji Europejskiej, jest zbyt niski w odniesieniu do potencjału jednego z największych krajów należących do UE. Sytuacja ta ma przełożenie na rażący deficyt w przepływach finansowych ze strony polskiego budżetu w kierunku budżetu UE w dziedzinie nauki, przez co Polska jest płatnikiem netto, finansując projekty naukowe realizowane w innych krajach członkowskich. Następnie przekazała, że w ocenie RMN relatywnie niewielka liczba polskich aplikacji grantowych spowodowana jest przede wszystkim niedostatecznym wsparciem administracyjnym ze strony jednostek naukowych, a polski system przyznawania projektów badawczych nie zawiera skutecznych rozwiązań stymulujących ubieganie się o środki europejskie na badania naukowe. Wskazała również, na uwagę, że zdaniem RMN, brak dostatecznej liczby aplikacji o granty europejskie jest częściowo spowodowany stosunkowo łatwą dostępnością polskich konkursów grantowych, które postrzegane są przez badaczy jako prostsze do aplikowania i rozliczania. Następnie przedstawiła rekomendacje od RMN, polegające na wprowadzeniu do regulaminów przyznawania środków na realizację projektów badawczych w ramach niektórych konkursów NCN możliwości aplikowania o każdy trzeci projekt dopiero po uprzednim wystąpieniu przez wnioskodawcę o projekt finansowany ze środków europejskich. Przygotowanie aplikacji o projekty finansowane ze źródeł europejskich powinno być wspierane poprzez obniżenie obciążeń dydaktycznych, uzyskanie finansowania badań typu proof of concept czy finansowanie korekty językowej. Przypomniała, że dokument został przekazany do wglądu członkom Rady oraz zaproponowała, aby dalsza dyskusja na ten temat była kontynuowana po poznaniu wyników ankiety.

Ad. 17. Dyskusja na temat uwag i rekomendacji Komitetu Polityki Naukowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN przekazała uwagi i rekomendacje Komitetu Polityki Naukowej MNiSW, które sformułowano po posiedzeniu KPN w dniu 20 września 2019, w którym wzięli udział Przewodnicząca Rady NCN i Dyrektor NCN. Przekazała, że zdaniem KPN przed Centrum stoi wyzwanie podniesienia jakości otoczenia instytucjonalnego grantobiorców. Przedstawiła, że w kwestii zagadnień poruszanych na posiedzeniu w dniu 20 września 2019 r., KPN sugeruje wprowadzenie większej elastyczności przy kształtowaniu budżetów projektów, zwłaszcza w części dotyczącej wynagrodzeń oraz stworzenie możliwości aktualizacji planów budżetowych przy składaniu sprawozdania i wprowadzenie dłuższego okresu sprawozdawczości. Dodatkowo zaproponowano stworzenie możliwości zatrudnienia kierownika projektu nie tylko na cały, ale także na część etatu. W kwestii wzmocnienia pozycji kierownika

projektu, zdaniem KPN istotną kwestią jest umożliwienie i usprawnienie procedury przenoszenia grantu do innej instytucji zarówno przed rozpoczęciem realizacji projektu jak i w trakcie jego realizacji, co z punktu widzenia poprawienia jakości świadczonych usług zapewniających otoczenie administracyjne wykonywanym projektom, jest szczególnie pożądane. Następnie przekazała, że Komitet zwrócił uwagę na brak rozwiązań dotyczących źródeł finansowania dla aktywnych badaczy, którzy mogliby kandydować do Rady NCN, w szczególności w naukach, w których istotne jest ciągłe pozyskiwanie środków na podtrzymywanie laboratoriów i grup badawczych. Zwrócono uwagę, że aktywny naukowiec nie będzie mógł kandydować do Rady NCN ze względu na ograniczone możliwości pozyskiwania finansowania z NCN przez okres jego członkostwa w Radzie. KPN rekomenduje, wzorem innych krajów, przyznawanie członkom rady agencji grantowej finansowania bez uczestnictwa w konkursach. Komitet zaproponował również, by badacz posiadający granty finansowane ze środków NCN, w momencie nominowania do Rady NCN, otrzymał automatyczne przedłużenie finansowania na czas pełnienia funkcji członka Rady. KPN zwróciło się także z propozycją, aby proces oceny wniosków o Stypendium Ministra został powierzony Narodowemu Centrum Nauki. Poinformowano również, że Komitet przekazał rekomendację w tej sprawie Premierowi. Komitet zwrócił również uwagę na konieczność podjęcia przez NCN działań, które pozwolą zwiększyć liczbę realizowanych w Polsce grantów ERC poprzez kontynuowanie programu Ideas Plus, finansującego ze środków krajowych wysoko ocenione granty, które nie uzyskały finansowania ERC, a mogą być realizowane w Polsce. Jednocześnie zaznaczono, że takie działanie powinno znacząco wzmocnić polski potencjał naukowy i pozwolić stworzyć ośrodki, które staną się atrakcyjne jako miejsce kontynuowania kariery naukowej dla wybitnych naukowców.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN zwrócił uwagę, że zgłoszone uwagi i rekomendacje KPN są w większości zgodne z polityką NCN. W kwestii punktu dotyczącego wzmocnienia pozycji kierownika grantu zaznaczył, że proponowane rozwiązanie, dotyczące przeniesienia projektu do innej jednostki wymaga zmiany obecnie obowiązujących przepisów ustawy.

Ad. 18. Omówienie wniosku PAN dotyczącego możliwości występowania przez pomocnicze jednostki PAN o środki na badania w konkursach przeprowadzanych przez Narodowe Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała o piśmie Prezesa Polskiej Akademii Nauk na temat możliwości uczestnictwa pomocniczych jednostek PAN w występowaniu o środki na badania w konkursach przeprowadzanych przez NCN. Wskazała, że zawarte uwagi w piśmie dotyczą utraty przez PAN i jej pomocnicze jednostki nieposiadające osobowości prawnej, możliwości ubiegania się o realizację zadań naukowych w ramach konkursu MINIATURA.

Podczas dyskusji zwrócono uwagę, że zgodnie z ustawą o NCN, Polska Akademia Nauk, jako jedyny z podmiotów tworzących system szkolnictwa wyższego, wykluczony jest z możliwości udziału w konkursach na projekty badawcze przeprowadzane przez NCN. Zaznaczono, że w przypadku konkursu MINIATURA, w związku z nowymi przepisami wprowadzonymi ustawą z 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Rada NCN umożliwiła udział w tym konkursie tylko niektórym podmiotom spośród katalogu podmiotów uprawnionych do występowania do NCN o środki finansowe. Przypomniano, że o finansowanie działań naukowych mogą ubiegać się jedynie: uczelnie, federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, instytuty naukowe PAN, instytuty badawcze oraz instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz. Ustalono, że dyrekcja NCN zwróci się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o analizę prawną dotyczącą możliwości uczestnictwa pomocniczych jednostek naukowych PAN jako wnioskodawcy w konkursach NCN, a wszelkie decyzje w kwestii ewentualnego rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do startowania w konkursach uzależnione będą od tej opinii.

Ad. 19. Omówienie propozycji tematów do dyskusji planowanych do przeprowadzenia podczas wyjazdowego posiedzenia Rady NCN.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN przypominała, że w dniach 15-17 stycznia 2020 r. planowane jest wyjazdowe posiedzenie Rady NCN. Formuła posiedzenia przewiduje organizację grup dyskusyjnych wokół konkretnych tematów, które wymagają szerszego omówienia. Przekazała, że członkowie Rady zgłosili propozycje następujących tematów do dyskusji: proces rozliczania grantów NCN, polityka Open Access w grantach NCN, eksperci NCN, konkursy NCN. Do każdej grup dyskusyjnych zostanie wyznaczony moderator spośród członków Rady, którego zadaniem będzie prowadzenie dyskusji i podsumowanie prowadzonych rozmów. Podczas wyjazdowego posiedzenia Rady odbędzie się również posiedzenie plenarne Rady, poświęcone bieżącej działalności Centrum.

Ad. 20. Opinia dotycząca raportów końcowych z wykonania projektów badawczych przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji w Narodowym Centrum Nauki.

Członkowie Rady NCN poparli stanowiska Zespołów Ekspertów w sprawie oceny raportów końcowych projektów badawczych własnych i projektów badawczych habilitacyjnych, pochodzących z konkursów przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji w Narodowym Centrum Nauki

w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz nauk ścisłych i technicznych, podejmując w drodze głosowania (20 głosów „za”) uchwałę nr 119/2019 w tej sprawie (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 21. Ocena raportów końcowych projektów badawczych finansowanych z konkursów Narodowego Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 poinformowała, że członkowie Komisji K-1 ocenili raporty końcowe z realizacji projektów badawczych finansowanych przez NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, rekomendując uznanie wszystkich projektów za wykonane zgodnie z umową z wyjątkiem jednego, w którym uznano umowę za niewykonaną z koniecznością zwrotu całości środków.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 poinformował, że członkowie Komisji K-2 ocenili raporty końcowe z realizacji projektów badawczych finansowanych przez NCN w grupie nauk ścisłych i technicznych, rekomendując uznanie większości projektów za wykonane zgodnie z umową, jednego projektu za wykonany ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i koniecznością zwrotu części środków oraz jednej umowy za niewykonaną z koniecznością zwrotu całości środków.

Prof. dr hab. Krzysztof Józwiak Przewodniczący Komisji K-3 poinformował, że członkowie Komisji K-3 ocenili raporty końcowe z realizacji projektów badawczych finansowanych przez NCN w grupie nauk o życiu, rekomendując uznanie wszystkich projektów za wykonane zgodnie z umową.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) przyjęli uchwałę nr 120/2019 w sprawie oceny raportów końcowych z realizacji projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 22. Sprawy wniesione i komunikaty.

Dr Magdalena Dej Koordynator Dyscyplin HS przekazała, że podczas posiedzenia Komisji K-1 dyskutowano nad regulacją w sprawie finansowania publikacji monografii ze środków NCN pod warunkiem oceny kwalifikowalności tych kosztów w procesie recenzyjnym przeprowadzonym przez NCN. Wskazała na konieczność opracowania mechanizmu kontroli jakości monografii finansowanych ze środków NCN. Przedstawiła propozycje Komisji K-1 w tym zakresie. Zaproponowano, aby w trakcie realizacji projektu, w którym przewidziane jest finansowanie publikacji monografii, kierownik projektu zgłosił do NCN manuskrypt monografii w celu poddania go procesowi recenzji w najpóźniejszym terminie 9 miesięcy przed terminem zakończenia realizacji projektu. Recenzje manuskryptu będą wykonywać wskazani przez Koordynatorów Dyscyplin recenzenci zewnętrzni, wybrani w trybie analogicznym do procesu wyboru ekspertów zewnętrznych jaki stosuje się w II etapie oceny wniosków, w celu najlepszego dopasowania specjalizacji eksperta do tematyki monografii. Zakłada się, że manuskrypt monografii oceniany będzie przez jednego eksperta, a celem samej oceny będzie wyeliminowanie monografii słabych merytorycznie, które nie powinny zostać opublikowane ze środków NCN. Zaznaczono, że proces recenzyjny monografii nie ma na celu uzyskania pogłębionej opinii na temat przedstawionej pracy czy recenzji wydawniczej. W przypadku wystąpienia zastrzeżeń do rzetelności recenzji, Koordynator Dyscyplin zobowiązany będzie do zdobycia drugiej niezależnej recenzji. Natomiast w sytuacji dwóch sprzecznych pod względem rekomendacji recenzji monografii, nastąpi powołanie trzeciego eksperta rozstrzygającego. Przekazano, że ostateczne uruchomienie środków na monografię dokonywane będzie przez Koordynatora Dyscyplin na podstawie rekomendacji z recenzji. Recenzje dokonywane będą w specjalnie do tego przygotowanym formularzu, zawierającym szereg pytań, w tym o rekomendacje dotyczące finansowania, wraz z miejscem na precyzyjne uzasadnienia opinii. Zakłada się, że recenzje będą jawne oraz będą zawierały konkretne uwagi do kierownika projektu na temat słabych i mocnych stron ocenianego manuskryptu. Cały proces recenzji, w tym dostarczenia manuskryptu, jego ocena i monitorowanie zmian, może trwać maksymalnie 6 miesięcy i powinien się odbywać w systemie ZSUN/OSF, co wymusza wprowadzenie zmian, zarówno w funkcjonalności systemu jak i w dokumentacji NCN. W związku z czym wskazano na konieczność przyjęcia przez Radę NCN formularza oceny monografii. Zaproponowano również, aby wysokość wynagrodzenia za recenzję dla jednego eksperta wynosiła 1000 zł brutto. Przekazała, że trwają oszacowania liczby monografii, które będą podlegać recenzji. Dodano, że na szczegóły w tym zakresie powinno się poczekać do zakończenia oceny formalnej wniosków składanych w obecnie otwartej edycji konkursu, natomiast dokładna liczba planowanych monografii będzie znana w czerwcu w roku 2020, a pierwsze manuskrypty będą podlegać ocenie w połowie roku 2022.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN wskazał na konieczność dopuszczenia sytuacji, w której koszt publikacji monografii zostanie poniesiony przez kierownika projektu jeszcze przed uzyskaniem recenzji monografii z NCN. Zasugerował zadbanie o możliwość przekazywania do wykonawców uwag ekspertów dotyczących monografii, w szczególności w przypadkach rekomendacji negatywnych.

Dr hab. Justyna Olko wskazała, że odpowiednio zaplanowany kosztorys wydatków w projekcie, nie będzie wymuszał traktowania wcześniej poniesionych kosztów publikacji monografii niż wystawienie opinii NCN na jej temat, jako kwalifikowalne po czasie.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek wskazała, że koszt korekty językowej, kluczowy dla wartości monografii, również musi zostać poniesiony dopiero po recenzji w NCN.

Prof. dr hab. Barbara Lipińska wskazała, że trwający kilka miesięcy proces związany z uzyskaniem recenzji monografii może powodować nieterminowe rozliczanie zakończonych projektów. Wskazała na ryzyko wielu przedłużeń terminów trwania grantu, jeżeli monografia nie zostanie złożona w terminie minimum 9 miesięcy do daty zakończenia grantu.

Prof. dr hab. Małgorzata Kosowska Przewodnicząca Rady NCN zaapelowała, aby na kolejne posiedzenie Rady NCN został przygotowany projekt formularza do recenzji monografii.

Prof. dr hab. Małgorzata Kosowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała o konieczności wskazania dodatkowego kandydata do Komitetu Programowego Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach programu „badania naukowe”, wybranego uchwałą Rady NCN nr 39/2018 z dnia 12 kwietnia 2018 r., który będzie kandydatem na zastępstwo podczas uzasadnionej nieobecności któregoś z wybranych po stronie polskiej członków Komitetu.

W związku z tym, **członkowie Rady NCN** wskazali prof. dr hab. Sergiusza Józwiaka jako dodatkowego członka Komitetu Programu na zastępstwo, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 117/2019 (20 głosów „za”).

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki zaproponował rozpoczęcie dyskusji o projektach, które podczas drugiego etapu konkursu klasyfikują się na granicy projektów rekomendowanych do finansowania albo zaraz pod nią. Wskazał na problem, z którym zmagają się eksperci, kiedy ze względu na ograniczone środki finansowe muszą wybrać do finansowania jeden projekt z kilku tak samo ocenionych. Zaproponował rozwiązanie, aby takie wnioski, decyzją panelu zespołu ekspertów nie były całkowicie odrzucane, ale przechodziły automatycznie w kolejnej edycji konkursu do drugiego etapu. Wskazał również na sytuację, w których projekt zakwalifikowany do drugiego etapu ale niefinansowany, w kolejnej edycji konkursu potrafi być odrzucony już na pierwszym etapie. Zwrócił uwagę na ryzyko, że w przyszłości NCN nie będzie w stanie w całości finansować projektów mieszczących się na liście wniosków zakwalifikowanych do finansowania. Zaproponował, aby klasyfikacja takich wniosków do drugiego etapu kolejnej edycji konkursu przebiegała po wprowadzeniu przez kierowników projektów rekomendacji ekspertów oceniających. Następnie przyznał, że takie rozwiązanie dobrze funkcjonuje w austriackim systemie grantowym.

Prof. dr hab. inż. Ewa Majchrzak poparała przedstawioną propozycję, z uwagą, że projekty automatycznie zakwalifikowane do drugiego etapu konkursu w kolejnej edycji, nie powinny ulegać zmianie ani być poprawiane. Możliwość wprowadzenia zmian do projektu po rekomendacjach zespołów ekspertów, będzie niesprawiedliwością w stosunku do wniosków nowych.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN zaznaczył, że wprowadzenie zaproponowanego rozwiązania będzie skutkowało szeregiem zmian w całej działalności NCN.

Prof. dr hab. Piotr Migoń zaproponował, aby możliwość złożenia wniosku w kolejnej edycji konkursu, który automatycznie zostanie zakwalifikowany do drugiego etapu, występowała tylko i wyłącznie pod warunkiem, że składany wniosek będzie miał formę niezmienioną. W przypadku, kiedy wnioskodawca będzie chciał zaktualizować lub poprawić wniosek, pozostanie droga aplikowania w konkursie od pierwszego etapu. Zwrócił uwagę, że ocena wniosku w kolejnej edycji konkursu będzie miała sens tylko w przypadku, gdy oceniającymi będą te same osoby co w poprzednim konkursie. Ocena przez całkowicie inny skład ekspertów niesie ryzyko niespójności w spojrzeniu na pomysł i celowość badań zaproponowanych w grantach.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek przypomniała, że wnioski złożone w konkretnej edycji konkursu są porównywane między sobą. Wskazała na ryzyko, że ogólny poziom wniosków złożonych w konkursie może powodować klasyfikację wniosku na różnym miejscu listy rankingowej w różnych edycjach konkursu.

Prof. dr hab. Barbara Lipińska wskazała, że w ciągu kilku miesięcy oczekiwania na kolejną edycję konkursu, mogą pojawić się publikacje naukowe istotne z punktu widzenia założeń wniosków. Brak możliwości poprawy wniosku i nieuwzględnienie nowych publikacji, niesie ryzyko drastycznego spadku wartości wniosku i niskiej oceny ekspertów oceniających.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST zaznaczyła, że wszelkie poprawki we wniosku klasyfikują go już jako nowy, inny projekt. Dodała, że wprowadzenie przytoczonego rozwiązania niesie spore ryzyko nadużyć etycznych.

Prof. dr hab. Małgorzata Kosowska Przewodnicząca Rady NCN wskazała, że zaproponowany pomysł wprowadza komplikacje do wypracowanego systemu oceny, który jest przejrzysty i jasno wskazuje zasady aplikowania i postępowania z wnioskami. Od początku działalności NCN tłumaczy kierownikom projektów, że

każda edycja konkursu to inna konkurencja z innymi wnioskami na innym poziomie. Zaproponowała, aby pozostać przy możliwości finansowania wniosku, który na liście rankingowej nie mieści się w całości w puli środków finansowych oraz o powrocie do dyskusji na ten temat w przyszłości.

Prof. dr hab. inż. Marek Samoć w nawiązaniu do spotkania z Wiceministrem Jarosławem Gowinem, przypomniał o możliwości zarekomendowania przez NCN do MNiSW projektu na finansowanie tzw. grantów na granty, który ma spore szanse na wprowadzenie.

Prof. dr hab. Małgorzata Kosowska Przewodnicząca Rady NCN zaapelowała do członków Rady o rozpoczęcie dyskusji w tej sprawie oraz przekazywanie propozycji rekomendacji do Ministerstwa przez następne dwa tygodnie. Następnie wskazała prof. M. Samocia, prof. J. Olko i prof. T. Zielińską do koordynowania prac w tym temacie.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że w najbliższym czasie zostanie przekazany członkom Rady Plan działalności NCN na rok 2020, który zgodnie z ustawą o Narodowym Centrum Nauki podlega zatwierdzeniu przez Radę. W związku z tym skierował prośbę o zapoznanie się z treścią dokumentu.

Prof. dr hab. Małgorzata Kosowska Przewodnicząca Rady NCN wskazała zespół w składzie prof. T. Szapiro, Prof. D. Markowski, Prof. E. Majchrzak, którego zadaniem będzie wnikliwa analiza Planu działalności NCN na rok 2020 oraz przedstawienie swoich uwag na grudniowym posiedzeniu Rady.

Ad. 23. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali (20 głosów „za”) treść protokołu z wrześniowego posiedzenia Rady NCN.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska
Przewodnicząca Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Lista obecności;
- 2) Uchwała Rady NCN nr 113/2019;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 114/2019;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 115/2019;
- 5) Uchwała Rady NCN nr 116/1019;
- 6) Uchwała Rady NCN nr 117/2019;
- 7) Uchwała Rady NCN nr 118/2019;
- 8) Uchwała Rady NCN nr 119/2019;
- 9) Uchwała Rady NCN nr 120/2019;
- 10) Uchwała Rady Młodych Naukowców nr 14/2019 z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie propozycji zmian w związku z potrzebą podniesienia krajowych wskaźników sukcesu w aplikacjach o projekty finansowane przez instytucje Unii Europejskiej;
- 11) Pismo od MNiSW Komitetu Polityki Naukowej z dnia 22 października 2019 r., BM.WOG.001.62.2019;
- 12) Pismo od Polskiej Akademii Nauk z dnia 22 października 2019 r., BWZ.012.7.2019.MR.